

LIETUVOS NACIONALINĖ
MARTYNO MAŽVYDO
BIBLIOTEKA

BIBLIOTEKŲ SEKTORIAUS DARBO
SUŠVELNINTŲ KARANTINO
APRIBOJIMŲ SĄLYGOMIS
rekomendacijos

Lietuvos bibliotekų sektoriaus išėjimo
iš karantino metodinių rekomendacijų
atnaujinimas ir papildymas

Vilnius, 2020

Paskutinį kartą atnaujinta 2020-05-12

Turinys

---

1. Darbo bibliotekose organizavimas	4
2. Apsaugos priemonės	5
3. Vartotojų aptarnavimas	5
4. Renginių organizavimas	5
5. Kompiuterinės ir elektroninės įrangos dezinfekavimas	6
6. Savanorystės bibliotekose organizavimas	6

Rengiant atnaujintas rekomendacijas, vadovautasi Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro, valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo 2020-04-23 sprendimu Nr. V-974 „Dėl archyvų, bibliotekų ir muziejų lankymo būtinų sąlygų“ (<https://sam.lrv.lt/lt/koronavirusas/operaciju-vadovo-sprendimai>), šio sprendimo 2020-05-08 pakeitimu Nr. V-1108, 2020-05-11 sprendimu Nr. V-1118 „Dėl COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) valdymo priemonių valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų, valstybės ir savivaldybių valdomų įstaigų darbo vietoms“, Sveikatos apsaugos ministerijos 2020-04-26 rekomendacijomis „Dėl COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) valdymo priemonių įmonių, įstaigų, organizacijų darbo vietose“ ([http://sam.lrv.lt/uploads/sam/documents/files/KORONA/Rekomendacijos_del_COVID_valdymo_dabovietese\(1\).pdf](http://sam.lrv.lt/uploads/sam/documents/files/KORONA/Rekomendacijos_del_COVID_valdymo_dabovietese(1).pdf)), Valstybinės darbo inspekcijos prie Lietu-

vos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Rekomendacijomis dėl grįžimo į darbo vietas po karantino, Lietuvos Respublikos Vyriausybės interneto svetainėje pateikiama informacija (<https://lrv.lt/lt/naujienos/vyriausybei-pratesus-karantina-numatyti-nauji-jo-svelninimai>), kompiuterinės ir elektroninės įrangos dezinfekavimo rekomendacijomis (<https://ehs.yale.edu/sites/default/files/files/covid-19-cleaning-computers-electronics.pdf>).

Šios rekomendacijos rengiamos papildant ir atnaujinant Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos 2020-04-23 parengtas Lietuvos bibliotekų sektoriaus išėjimo iš karantino metodines rekomendacijas (https://www.lnb.lt/media/public/bibliotekininkui/Dokumentai/metodines_rekomendacijos.pdf), nekartojant jose pateiktų aktualių saugos priemonių, higienos laikymosi normų, knygų karantinavimo ir kitų išliekančių galioti rekomendacijų.

1. Darbo bibliotekose organizavimas

Bibliotekų vadovams rekomenduojama:

- o nuo 2020 m. gegužės 18 d. bibliotekos darbą organizuoti taip, kad būtų užtikrintos valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo sprendimu nustatytos būtinos visuomenės sveikatos saugos, higienos, asmenų aprūpinimo būtinosiomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis sąlygos. Būtina užtikrinti būtinųjų neatidėliotinų funkcijų atlikimą bibliotekos patalpose;
- o pagal galimybes ir darbuotojų atliekamas funkcijas sudaryti darbuotojams galimybę dirbti nuotoliniu ar daliniu nuotoliniu būdu, ypač tai taikytina rizikos grupėms priklausantiems vyresniems nei 60 metų ir (arba) sunkiomis lėtinėmis ligomis sergantiems asmenims;
- o darbą atnaujinti etapais, informuoti darbuotojus apie pokyčius ir naujas darbo sąlygas, sudaryti veiksmų planą;
- o užtikrinti, kad darbuotojų sveikata būtų stebima ir kad įstaigoje nedirbtų darbuotojai, turintys užkrečiamųjų ligų požymių (karščiavimas, sloga, kosulys, pasunkėjęs kvėpavimas, viduriavimas, vėmimas);
- o kiekviename padalinyje paskirti atsakingus asmenis, kurie informuos darbuotojus apie jų sveikatos stebėseną ir ją vykdys. Būtina turėti temperatūros matavimo prietaisus arba įpareigoti darbuotoją deklaruoti savo sveikatos būklę;
- o posėdžius, pasitarimus ir kitus darbo susitikimus organizuoti nuotoliniu būdu, naudojant elektronines ryšių bei telekomunikacijos priemones (vaizdo ir garso konferencinis ryšys ar kt. būdai). Nuo 2020 m. gegužės 18 d. iki 2020 m. gegužės 31 d. posėdžius darbovietėje, kai juose tiesiogiai dalyvauja bibliotekos darbuotojai, galima organizuoti tik taip, kad būtų užtikrintos valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo sprendimu nustatytos būtinos visuomenės sveikatos saugos, higienos, asmenų aprūpinimo būtinosiomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis sąlygos.

2. Apsaugos priemonės

Siekiant užtikrinti saugos reikalavimus darbo vietose, rekomenduojama:

- o darbo vietas įrengti taip, kad tarp jų būtų ne mažesnis kaip vieno metro atstumas arba jos būtų atskirtos pertvaromis;
- o kad kuo mažiau darbuotojų dirbtų toje pačioje patalpoje, darbo vietoms naudoti sales, valgyklas, kitas iki tol nenaudotas patalpas;
- o darbuotojų valgymo grafiką sureguliuoti taip, kad darbuotojų, kurie naudojami kavinei, valgykla, svetaine, skaičius būtų kuo mažesnis.

3. Vartotojų aptarnavimas

Siekiant užtikrinti saugos reikalavimus, aptarnaujant vartotojus rekomenduojama:

- o prioritetą teikti nuotoliniam vartotojų aptarnavimui;
- o neteikti periodinių leidinių skaityklų, atvirųjų fondų, vaikų bibliotekų (išskyrus knygų išdavimą) paslaugų;
- o bendrosiose, interneto, muzikos skaityklose vartotojų savitarna negalima: pageidaujamą knygą vartotojui paduoda darbuotojas; perskaityta knyga padedama į specialią dėžę, iš kurios ji darbuotojų nunešama į knygų karantinavimo patalpą ir karantinuojama pagal nustatytą tvarką;
- o skatinti vartotojus naudotis savo įrenginių belaidžiu ryšiu;
- o vartotojams skirtose kompiuterinėse darbo vietose laikytis saugos reikalavimų: vartotojas privalo dezinfekuoti rankas ar naudoti vienkartines pirštines; kompiuterio klaviatūra ir pelė turi būti įvilktos į plastiko vokelius / apvalkalus; po kiekvieno naudojimosi seanso nuvalomas monitorius ir paviršiai;
- o muzikos ir kitose erdvėse, kur per įrenginius klausoma garso įrašų ar kitų garso formatų, skatinti vartotojus naudotis asmeninėmis ausinėmis; šiose erdvėse kompaktines, vinilines plokšteles turi atnešti ir uždėti ant grotuvo darbuotojas;
- o siekiant teikti mokamas paslaugas, įvertinti šios paslaugos teikimo galimybes laikantis saugos reikalavimų. Naudoti atsiskaitymą negrynaisiais pinigais.

4. Renginių organizavimas

Atnaujinant renginių organizavimą, rekomenduojama:

- o užtikrinti, kad renginių dalyviams turi būti skiriama ne mažiau kaip 10 kvadratinų metrų ploto ir tarp dalyvių būtų išlaikomas 2 metrų atstumas;
- o nuo 2020 m. gegužės 18 d. renginius organizuoti atvirose erdvėse išlaikant 10 kvadratinų metrų ploto ir 2 metrų atstumo tarp dalyvių reikalavimus;
- o nuo 2020 m. gegužės 30 d., laikantis tų pačių reikalavimų, leidžiama organizuoti renginius uždaroje erdvėje.

5. Kompiuterinės ir elektroninės įrangos dezinfekavimas

Siekiant sukurti saugią aplinką naudojantis bibliotekos kompiuterine ir elektronine įranga, rekomenduojama:

- valyti, dezinfekuoti ir naudojimui paruošti bibliotekos kompiuterius, kompiuterinę ir kitą dažnai liečiamą elektroninę įrangą;
- naudoti silikoninius ar plastikinius išorinės kompiuterinės įrangos dangalus. Jie turi būti keičiami po kiekvieno vartotojo pasinaudojimo;
- valymui naudoti dezinfekcinį skystį, kuriame yra ne mažiau kaip 70 proc. alkoholio;
- naudojantis kompiuterine įranga, mūvėti vienkartines pirštines;
- nepurkšti valančio skysčio tiesiogiai ant įrangos. Purškama ir suvilgoma skysčiu turėtų būti valymo šluostė;
- visus garso ir vaizdo aparatūros metalinius ir plastikinius paviršius valyti servetėle, suvilgyta sertifikuotu dezinfekciniu skysčiu, po kiekvieno vartotojo pasinaudojimo;
- valant užtikrinti, kad skystis nepatektų į atviras kompiuterinės įrangos vietas;
- įkaitusias įrangos dalis prieš dezinfekavimą rekomenduojama atšinti.
- valant atjungti kompiuterinę įrangą nuo elektros tinklo;

6. Savanorystės bibliotekose organizavimas

Pasitelkiant savanorius (gabenti bibliotekos knygas į namus rizikos grupėms priklausantiems skaitytojams ir kt. veikloms), rekomenduojama:

- bendradarbiavimo ar savanorystės sutartis pasirašyti su asmenimis, kurie nepriklauso rizikos grupėms, nėra saviizoliacijoje, neturi užkrečiamųjų ligų požymių;
- suteikti savanoriams asmenines apsaugos priemones;
- supažindinti savanorius su saugos reikalavimais;
- instruktuoti savanorius dėl paslaugos, kuriai teikti jie pasitelkiami, teikimo tvarkos.